

Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi 2014–2020 seirearuanne 2017. a kohta: kokkuvõte kodanikele

Euroopa Liidu ühise kalanduspoliitika rakendamiseks aastatel 2014–2020 on loodud Euroopa Merendus- ja Kalandusfond (EMKF). Eelarvevahendite kasutamise aluseks on fondi vahendite rakenduskava, mille järgi investeeritakse perioodil 2014–2020 Eesti kalandusse ja rannapiirkondade arengusse 129,6 miljonit eurot.

Rakenduskava koondab endas viis prioriteetset eesmärki:

- arendada kalanduseks, vesiviljeluseks ja kala töötlemiseks soodsat, jätkusuutlikku ja kasumlikku keskkonda;
- parandada ranna- ja sisevete kalanduse majanduslikku elujõulisust;
- tagada ressursside optimaalne kasutamine;
- tõsta järelevalve efektiivsust;
- edendada koostööd teadus- ja arendusasutuste, haridusasutuste ja kalandussektori vahel.

Eesti planeerib Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi raames rakendada 24 meetet, 31.12.2017.a seisuga on taotlusvoorud toimunud 19 meetmes. Taotlejate aktiivsuse poolest olid populaarseimad meetmed „Püügivahendi parendamise toetus“ ja „Kalanduspiirkonna kohaliku arengu strateegia rakendamine (projektitoetus)“. Kõige edukamalt on käivitatud kalanduspiirkondade arendamisele suunatud prioriteet, millele on kaasa aidanud eelmisel programmeerimisperioodil saadud kogemused.

2017. aastal toimusid taotlusvoorud järgmistes toetusmeetmetes.

- Kohaliku algatusrühma toetus.
- Merekeskkonna bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemide kaitse ning taastamise toetus.
- Kalapüügi innovatsioonitoetus.
- Vesiviljeluse innovatsioonitoetus.
- Tootmis- ja turustamiskavade toetus.
- Merekeskkonna alaste teadmiste parendamise toetus.
- Kalapüügi- ja vesiviljelustoodetele uute turgude leidmise ning kalapüügi- ja vesiviljelustoodete teavitus ja tutvustuskampaaniate toetus.
- Püügivahendi parendamise toetus.
- Rannapüügilaeva energiatõhususe parendamise toetus.

- Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete käitlemisettevõtete energia- ja ressursiauditi tegemise toetus.
- Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise energia- ja ressursisäästlikumaks muutmise toetus.

31.12.2017 seisuga on rakendunud kõik prioriteetsed suunad, kohustusi on võetud 56 781 391 euro eest (45% fondi eelarvest), väljamakseid on tehtud 17 607 810 euro ulatuses (31% võetud kohustustest ning 14% fondi eelarvest). Taotlusvoorud on toimunud 19 meetmes, mille raames heaks kiidetud projektidest on 2017. a lõpu seisuga jõutud lõpuni ellu viia 152 (sh 116 projekti meetmes „Kalanduspiirkonna kohaliku arengu strateegia rakendamine (projektitoetus)“).

2018. a alguses korraldati Eesti elanikkonna seas uuring „Teadlikkus Eesti maaelu arengukavast ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist“, mille andmetel on fondist kuulnud 15% elanikest, mida on pea sama palju kui 2017. a uuringus (toona 14%), kuid pisut vähem kui 2015. aastal (toona 20%). Teadlikkuse uuringust saab lugeda Maaeluministeeriumi kodulehelt¹. Uuringu kohaselt teab Eesti elanikest 33%, et kalandussektorile antavaid toetusi rahastavad Eesti riik ja Euroopa Liit koostöös (võrdluseks: põllumajandus- ja maaelutoetuste puhul teadis toetuste rahastusallikaid 55% elanikest). Olulisi muutusi teadlikkuses kalandussektori toetuste rahastusallikate kohta toimunud ei ole. EMKF-ist antud toetuste kasulikkust Eesti kalandussektorile ei oska enam kui pooled (54%) elanikest hinnata, 34% hindab nimetatud toetusi kasulikeks ja 11% kasututeks.

¹ <https://www.agri.ee/sites/default/files/content/uuringud/uuring-2018-mak-emkf-teadlikkus.pdf>